

2018/0136(COD)

5.12.2018

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saajad: eelarvekomisjon ning eelarvekontrollikomisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises
(COM(2018)0324 – C8-0178/2018 – 2018/0136(COD))

Arvamuse koostaja (*): Josep-Maria Terricabras

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutavatel eelarvekomisjonil ja eelarvekontrollikomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS

liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises

Muudatusettepanek

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS

liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises **ja põhiõigustes**

(Muudatusettepanekut kohaldatakse kogu teksti ulatuses. Selle vastuvõtmise korral tehakse vastavad muudatused kogu tekstis.)

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) **Õigusriik on üks neist peamistest väärtustest, millel liit rajaneb.** Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 on meelde tuletatud, et tegemist on liikmesriikide ühiste väärtustega.

Muudatusettepanek

(1) **Liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine.** Euroopa Liidu (ELi) lepingu artiklis 2 on meelde tuletatud, et tegemist on liikmesriikide ühiste väärtustega **ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus.**

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Demokraatia, õigusriik ja põhiõigused on kolmepoolses suhtes ning et need tugevdavad üksteist ja kaitsevad üheskoos liidu ja liikmesriikide põhiseaduslikku tuuma. Liidu piires ei saa olla väärtuste hierarhiat. Toimiva demokraatia, tugevate ja vastutavate institutsioonide, läbipaistva ja kaasava otsuste tegemise ning tõhusa õigusriigi vastastikune sõltuvus on inimõiguste tulemusliku austamise seisukohast väga olulised ja vastupidi. ELi lepingu artiklite 2 ja 6 kohaselt peavad liikmesriigid õigusriigi põhimõtteid, põhiõigusi ja demokraatiat täielikult austama, kaitsma ja edendama.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Õigusriigi põhimõtte kohaselt peavad kõik avalikku võimu esindavad asutused tegutsema seadusega paika pandud piirides, kooskõlas **demokraatlike väärtuste** ja **põhiõigustega** ning sõltumatute ja erapooletute kohtute järelevalve all. Eelkõige nõutakse, et tuleb järgida seaduslikkuse,⁷ õiguskindluse,⁸ täidesaatva võimu omavoli keelamise,⁹ võimude lahususe¹⁰ ning **tõhusa ja sõltumatu kohtuliku kaitse**¹¹ põhimõtet¹².

(2) Õigusriigi põhimõtte kohaselt peavad kõik avalikku võimu esindavad asutused tegutsema seadusega paika pandud piirides, kooskõlas **demokraatia põhimõtete** ja **põhiõiguste austamisega** ning sõltumatute ja erapooletute kohtute järelevalve all. Eelkõige nõutakse, et tuleb järgida seaduslikkuse⁷, **sh õigusaktide läbipaistva, vastutustundliku ja demokraatliku jõustamise protsessi**, õiguskindluse⁸, täidesaatva võimu omavoli keelamise⁹, võimude lahususe¹⁰, ning **sõltumatus ja erapooletus kohtus**¹¹ õiguskaitse **kättesaadavuse** põhimõtet¹².

⁷ Euroopa Kohtu otsus, 29. aprill 2004,

⁷ Euroopa Kohtu otsus, 29. aprill 2004,

CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, ECLI:EU:C:2004:236, punkt 63.

⁸ Euroopa Kohtu otsus, 12. november 1981, Amministrazione delle finanze dello Stato versus Srl Meridionale Industria Salumi ja teised; Ditta Italo Orlandi & Figlio ja Ditta Vincenzo Divella versus Amministrazione delle finanze dello Stato. Liidetud kohtuasjad 212 kuni 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, punkt 10.

⁹ Euroopa Kohtu otsus, 21. september 1989, Hoechst, liidetud kohtuasjad 46/87 ja 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, punkt 19.

¹⁰ Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, punkt 36; Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, PPU Poltorak, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, punkt 35; ning Euroopa Kohtu otsus, 22. detsember 2010, DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, punkt 58.

¹¹ Euroopa Kohtu otsus, 27. veebruar 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses vs. Tribunal de Contas, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, punktid 31 ja 40–41.

¹² Komisjoni teatis „ELi uus õigusriigi tugevdamise raamistik“, COM(2014) 158 final, I lisa.

CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, ECLI:EU:C:2004:236, punkt 63.

⁸ Euroopa Kohtu otsus, 12. november 1981, Amministrazione delle finanze dello Stato versus Srl Meridionale Industria Salumi ja teised; Ditta Italo Orlandi & Figlio ja Ditta Vincenzo Divella versus Amministrazione delle finanze dello Stato. Liidetud kohtuasjad 212 kuni 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, punkt 10.

⁹ Euroopa Kohtu otsus, 21. september 1989, Hoechst, liidetud kohtuasjad 46/87 ja 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, punkt 19.

¹⁰ Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, punkt 36; Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, PPU Poltorak, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, punkt 35; ning Euroopa Kohtu otsus, 22. detsember 2010, DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, punkt 58.

¹¹ Euroopa Kohtu otsus, 27. veebruar 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses vs. Tribunal de Contas, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, punktid 31 ja 40–41;

¹² Komisjoni teatis „ELi uus õigusriigi tugevdamise raamistik“, COM(2014) 158 final, I lisa.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Liikmesriigid peaksid järgima ja viljelema õigusriigi väärtust ning näitama eeskujut, liikudes õigusriigi jagatud kultuuri poole, mis on Euroopa projekti kui terviku õiguspärasuse oluline tingimus ja peamine tingimus kodanike usalduse loomiseks liidu vastu. Õigusriigi nõrgenemine ühes liikmesriigis mõjutab

negatiivselt õigusriiki kogu liidus tervikuna.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 b) Liidus on põhiõigused sätestatud eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, millel vastavalt ELi lepingu artiklile 6 on aluslepingutega samaväärne õigusjõud ning sellest tulenevalt tuleb hartat järgida kõigis liidu õigusaktides, sealhulgas käesolevas määruses. Kohustus põhiõigusi austada, kaitsta ja edendada on sätestatud ka mitmes rahvusvahelises inimõigusi käsitlevas lepingus, sealhulgas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, Euroopa sotsiaalharta, selle lisaprotokollis ja selle läbivaadatud versioonis.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) Õigusriik on eeltingimus kaitsmaks teisi põhiväärtusi, millel liit rajaneb, näiteks vabadust, demokraatiat, võrdsust ja inimõiguste austamist. Õigusriigi põhimõtte austamine on lahutamatult seotud demokraatia ja põhiõiguste austamisega: ei saa olla demokraatiat ja põhiõiguste austamist ilma õigusriigi põhimõtte austamiseta ja vastupidi.

välja jätud

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Millal iganes liikmesriigid liidu eelarvet täidavad ja ükskõik millist meetodit nad täitmiseks kasutavad, eeldab Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 317 kätkevad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimine olulisel määral õigusriigi põhimõtte austamist.

Muudatusettepanek

(4) Millal iganes liikmesriigid liidu eelarvet täidavad ja ükskõik millist meetodit nad täitmiseks kasutavad, eeldab Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 317 kätkevad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimine olulisel määral õigusriigi põhimõtte **ja põhiõiguste** austamist.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) **Kohtuorganid peaksid tegutsema sõltumatult ja erapooletult** ning uurimistalitused ja prokuratuur peaksid olema suutelised oma ülesandeid nõuetekohaselt täitma. Neid tuleks toetada piisavate ressursside ja menetlustega, mis aitaksid neil tõhusalt toimida ja täiel määral austada õigust õiglasele kohtumenetlusele. Need tingimused peavad olema täidetud, et tagada miinimumkaitse avaliku sektori asutuste õigusvastaste ja meelevaldsete otsuste vastu, mis võivad **kahjustada liidu finantshuve**.

Muudatusettepanek

(6) **Kohtusüsteemi sõltumatus ja erapooletus peaks olema alati tagatud** ning uurimistalitused ja prokuratuur peaksid olema suutelised oma ülesandeid nõuetekohaselt täitma. Neid tuleks toetada piisavate ressursside ja menetlustega, mis aitaksid neil tõhusalt toimida ja täiel määral austada õigust õiglasele kohtumenetlusele. Need tingimused peavad olema täidetud, et tagada miinimumkaitse avaliku sektori asutuste õigusvastaste ja meelevaldsete otsuste vastu, mis võivad **neid põhimõtteid kahjustada**.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Õigusriigi põhimõtte **austamine ei ole** oluline **ainult** liidu **kodanike jaoks, vaid ka ärialgatuste**, innovatsiooni ja

Muudatusettepanek

(8) Õigusriigi põhimõtte **ja põhiõiguste austamine on** oluline, **et võimaldada kodanikel liidu demokraatlikus elus**

investeeringute *jaoks* ning *selleks*, et *siseturg saaks nõuetekohaselt toimida, sest see turg edeneb kõige paremini kindlas õigus- ja institutsioonilises raamistikus.*

täielikult osaleda. See on samuti oluline ettevõtluse, ettevõtlusalgatuste, innovatsiooni ja investeeringute seisukohast ning õigustel põhineva ja tõrgeteta toimiva siseturu edendamiseks. Siseturg vajab stabiilset õiguslikku ja institutsioonilist raamistikku, et tagada usaldus kõigi osalejate vahel, realiseerida kogu oma potentsiaal ja saavutada kestlik pikaajaline majanduskasv. Olukorras, kus liikmesriik ei taga enam õigusriigi või põhiõiguste austamist, on liit ja liikmesriigid kohustatud kaitsma aluslepingute terviklikkust ja kohaldamist ning kaitsma kõigi nende jurisdiktsiooni kuuluvate isikute õigusi.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) ELi lepingu artiklis 19, milles täpsustatakse sama lepingu artiklis 2 sätestatud õigusriigi väärtust, on nõutud, et liikmesriigid näeksid ette tulemusliku õiguskaitse liidu õigusega hõlmatud, sealhulgas liidu eelarve täitmise seotud valdkondades. See, et eksisteerib tõhus kohtulik kontroll, millega tagatakse liidu õiguse järgimine, on juba iseenesest üks õigusriigi tunnused ja eeldab sõltumatuid kohtuid¹³. Kohtute sõltumatuse säilitamine on väga oluline, nagu on kinnitatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 teises lõigus¹⁴. See kehtib eelkõige meetmete, lepingute või muude dokumentide kohtuliku kontrolli kohta, *kui nendest* tuleneb mõni avaliku sektori kulutus või võlg, muu hulgas *riigihangete* kontekstis, millega seotud vaidlused võib samuti kohtusse anda.

Muudatusettepanek

(9) ELi lepingu artiklis 19, milles täpsustatakse sama lepingu artiklis 2 sätestatud õigusriigi väärtust, on nõutud, et liikmesriigid näeksid ette tulemusliku õiguskaitse liidu õigusega hõlmatud, sealhulgas liidu eelarve täitmise seotud valdkondades. *Kohtusüsteemide tõhusus on õigusriigi keskne aspekt ning see on oluline, et tagada võrdne kohtlemine, karistada valitsuse kuritarvitamisi ja ennetada meelevaldsust.* See, et eksisteerib tõhus kohtulik kontroll, millega tagatakse liidu õiguse järgimine, on juba iseenesest üks õigusriigi tunnused ja eeldab sõltumatuid kohtuid¹³. *Õiguse tagamine tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning* kohtute sõltumatuse säilitamine on väga oluline, nagu on kinnitatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 teises lõigus¹⁴. See kehtib eelkõige *selliste* meetmete, lepingute või muude dokumentide kohtuliku kontrolli kohta, *millest* tuleneb mõni avaliku sektori kulutus või võlg, muu

hulgas *hankemenetluste* kontekstis, millega seotud vaidlused võib samuti kohtusse anda.

¹³ Kohtuasi C-64/16, punktid 32–36.

¹⁴ Kohtuasi C-64/16, punktid 40-41.

¹³ Kohtuasi C-64/16, punktid 32–36.

¹⁴ Kohtuasi C-64/16, punktid 40-41.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Seega on olemas selge seos õigusriigi põhimõtte austamise ja liidu eelarve tõhusa täitmise vahel kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega.

Muudatusettepanek

(10) Seega on olemas selge seos õigusriigi põhimõtte *ja põhiõiguste* austamise ja liidu eelarve tõhusa täitmise vahel kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Liikmesriikides õigusriigi toimimises esinevad üldistunud puudused, *mis häirivad eelkõige avaliku sektori asutuste nõuetekohast toimimist ja tõhusat kohtulikku kontrolli, võivad liidu finantshuve tugevasti kahjustada.*

Muudatusettepanek

(11) Liikmesriikides õigusriigi toimimises *ja põhiõigustes* esinevad üldistunud puudused *võivad liidu finantshuve tugevasti kahjustada, eelkõige nende eeskirjade eiramise puhul, mis on seotud liidu eelarve kulutustega ning kodanike õiguste ja huvidega, olenemata sellest, kus nad elavad.*

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Üldistunud puuduse tuvastamine

Muudatusettepanek

(12) Üldistunud puuduse tuvastamine

nõuab komisjonilt kvalitatiivset hinnangut. **See** hinnang **võib põhineda** tabel, mis pärineb kõigist kättesaadavatest allikatest ja tunnustatud asutustelt, sealhulgas Euroopa Liidu Kohtu otsustel, kontrollikoja aruannetel **ning** asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja võrgustike, näiteks Euroopa Nõukogu organite ning Euroopa ülemkohtute ja kohtute nõukogude võrgustike järeldustel ja soovitustel.

nõuab komisjonilt kvalitatiivset, **objektiivset, läbipaistvat, mittepolitiseeritud ja erapooletut** hinnangut, **mis põhineb konkreetsetel tõenditel ja mille andmisel on talle abiks sõltumatute ekspertide esinduslik rühm.** **Kõigi liikmesriikide iga-aastane** hinnang **peaks põhinema** tabel, mis pärineb kõigist kättesaadavatest allikatest ja tunnustatud asutustelt, sealhulgas Euroopa Liidu **Kohtu ja Euroopa Inimõiguste** Kohtu otsustel, kontrollikoja aruannetel, **liidu muude institutsioonide, organite ja asutuste, näiteks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Regioonide Komitee, ombudsmani ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti aruannetel ja arvamustel**, asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja võrgustike, näiteks Euroopa Nõukogu organite ning Euroopa ülemkohtute ja kohtute nõukogude võrgustike järeldustel ja soovitustel, **samuti valitsusväliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide teadetel.** **See hinnang peaks asendama olemasolevad vahendid ja mehhanismid, nagu Bulgaaria ja Rumeenia koostöö- ja kontrollimehhanism.**

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse normid liidu eelarve kaitseks juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõik 1 – punkt a

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse normid liidu eelarve kaitseks juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises **ja põhiõigustes.**

Komisjoni ettepanek

(a) „**õigusriik**“ – Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 **osutatud liidu väärtus, mis** hõlmab järgmisi põhimõtteid: seaduslikkus, mis tähendab **seaduste** kehtestamise läbipaistvat, aruandekohustuslikku, demokraatlikku ja pluralistlikku protsessi; õiguskindlus; täidesaatva võimu omavoli keelamine; **sõltumatute kohtute pakutav tõhus kohtulik kaitse, sealhulgas põhiõiguste kohtulik kaitse; ning** võimude lahusus ja võrdsus seaduse ees;

Muudatusettepanek

(a) „**õigusriik ja põhiõigused**“ – nagu Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 **sätetatud**, hõlmab **see** järgmisi põhimõtteid: seaduslikkus, mis tähendab **õiguse** kehtestamise läbipaistvat, aruandekohustuslikku, demokraatlikku ja pluralistlikku protsessi; õiguskindlus; täidesaatva võimu omavoli keelamine; **õiguskaitse kättesaadavus ning sõltumatus ja erapooletus kohtus pakutav tõhus kohtulik kaitse; võimude lahusus; diskrimineerimise keeld** ja võrdsus seaduse ees; **põhiõiguste austamine, nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates lepingutes;**

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) „üldistunud **puudus õigusriigi toimimises**“ – avaliku sektori asutuste **laialdane** või **korduv tegevus** või **tegevusetus** või **meede, mis kahjustab õigusriigi toimimist;**

Muudatusettepanek

(b) „üldistunud **puudus**“ – **olukord, kus on võimalik kindlaks teha süsteemse ohu olemasolu, mis ähvardab õigusriiki ja põhioõigusi, või kui süsteemselt kahjustatakse õigusriiki ja põhiõigusi otseselt või kaudselt kas avaliku sektori asutuste tegevuse, väljajätmise, meetmete või tegevusetuse kombineeritud mõju või laialt levinud või avaliku sektori asutuste laialt levinud või korduva tegevuse, väljajätmise, meetmete või tegevusetuse tõttu, ja kui see olukord mõjutab või võib mõjutada liidu eelarve nõuetekohast täitmist, eelkõige juhtimis- ja kontrollitoiminguid kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete ja liidu finantshuvide kaitsega;**

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-1. Asjakohased, tasakaalustatud ja proportsionaalsed meetmed võetakse, kui komisjon leiab, et tal on piisavalt alust arvata, et üldistunud puuduse tingimused on liikmesriigis täidetud.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kui liikmesriigis esineb õigusriigi toimimises üldistunud puudus, mis kahjustab või ohustab kahjustada *usaldusväärse finantsjuhtimise või liidu finantshuvide kaitse põhimõtet*, tuleb võtta *asjakohaseid meetmeid*, eelkõige juhul kui ohus on:

1. Kui liikmesriigis esineb õigusriigi toimimises üldistunud puudus, mis kahjustab või ohustab kahjustada, tuleb võtta *meetmed*, eelkõige juhul kui ohus on

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f a) liidu eelarve nõuetekohane täitmine pärast põhiõiguste süsteemset rikkumist;

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Üldistunud puudusena **õigusriigi toimimises võib käsitada** eelkõige järgmist:

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) kohtute sõltumatuse ohustamine;

Muudatusettepanek

2. Üldistunud puudusena **käsitatakse** eelkõige järgmist:

Muudatusettepanek

(a) kohtute sõltumatuse ohustamine, **sealhulgas mis tahes püüangute kehtestamine kohtute võimele täita iseseisvalt oma ametiülesandeid väljastpoolt tuleva sekkumisega sõltumatuse tagatistesse, kohtuotsuste tegemise takistamisega väljastpoolt tulevate korralduste alusel, kohtutöötajate määramise ja ametiaja meelevaldse läbivaatamisega või kohtutöötajate mõjutamisega mis tahes viisil, mis kahjustab nende erapooletust;**

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Üldistunud puuduse tuvastamisel abistab komisjoni sõltumatute ekspertide (õigusriigi ja põhiõiguste eksperdirühma) esindajatest koosnev rühm, kes hindab igal aastal olukorda kõikides liikmesriikides kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete kriteeriumide ja teabe alusel, kaasa arvatud Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsused, kontrollikoja aruanded, liidu muude institutsioonide, organite ja asutuste aruanded ja arvamused ning asjaomaste rahvusvaheliste

organisatsioonide järelused ja soovitused. Hinnang avalikustatakse.

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 b. *Euroopa Parlament koos riikide parlamentidega korraldab iga-aastase järelarutelu demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste eksperdirühma hinnangu üle. Selleks loovad liikmesriikide parlamendid ja Euroopa Parlamendi pädev komisjon koos spetsiaalse parlamentaarse ühisrühma. Parlamentaarse ühisrühma ülesehituse ja töökorra määravad ühiselt kindlaks Euroopa Parlament ja liikmesriikide parlamendid kooskõlas ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artikliga 9.*

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3 a

Demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste eksperdirühm

1. Demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste eksperdirühm koosneb järgmistest liikmetest:

a) iga liikmesriigi parlamendi määratud üks sõltumatu ekspert, kes on kvalifitseeritud põhiseaduskohtu või ülemkohtu kohtunik ja kes ei ole aktiivses teenistuses;

b) kümme eksperti, kelle määrab Euroopa Parlament kahekolmandikulise häälteenamusega ekspertide nimekirja alusel, kuhu on eksperte nimetanud

i) teaduste ja humanitaarteaduste akadeemiate Euroopa föderatsioon (ALLEA);

ii) inimõiguste edendamise ja kaitse eest vastutavate riigiasutuste Euroopa võrgustik (ENNHRI);

iii) Euroopa Nõukogu (sealhulgas Veneetsia komisjon, riikide korrupsioonivastane ühendus (GRECO) ja Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik);

iv) Euroopa Nõukogu kohtute efektiivsust hindav komisjon (CEPEJ) ja Euroopa Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu (CCBE); ning

v) Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO), Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE) ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD).

2. Demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste eksperdirühma koosseis on sooliselt tasakaalus.

3. Demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste eksperdirühm valib esimehe oma liikmete hulgast.

4. Demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste eksperdirühma töö hõlbustamiseks tagab komisjon eksperdirühmale tõhusat tegutsemist võimaldavad sekretariaaditeenused, mis hõlmavad eelkõige läbivaadatavate ja hinnatavate andmete ja infoallikate kogumist ning haldustuge.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Liidu eelarve kaitsmine, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises		
Viited	COM(2018)0324 – C8-0178/2018 – 2018/0136(COD)		
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	BUDG 11.6.2018	CONT 11.6.2018	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	LIBE 11.6.2018		
Kaasatud komisjonid - istungil teada andmise kuupäev	5.7.2018		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Josep-Maria Terricabras 9.7.2018		
Artikkel 55 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	5.7.2018		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	8.11.2018	19.11.2018	3.12.2018
Vastuvõtmise kuupäev	3.12.2018		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	33 10 3	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Heinz K. Becker, Monika Beňová, Malin Björk, Michał Boni, Caterina Chinnici, Cornelia Ernst, Raymond Finch, Romeo Franz, Kinga Gál, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Filiz Hyusmenova, Sophia in 't Veld, Dietmar Köster, Barbara Kudrycka, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Claude Moraes, József Nagy, Ivvari Padar, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Sergei Stanishev, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Kristina Winberg, Auke Zijlstra		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Carlos Coelho, Pál Csáky, Gérard Deprez, Anna Hedh, Lívia Járóka, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jeroen Lenaers, Emilian Pavel, Morten Helveg Petersen, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Barbara Spinelli, Josep-Maria Terricabras		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Max Andersson, France Jamet		

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

33	+
ALDE	Gérard Deprez, Filiz Hyusmenova, Sophia in 't Veld, Morten Helveg Petersen
ECR	Helga Stevens
GUE/NGL	Malin Björk, Cornelia Ernst, Barbara Spinelli, Marie-Christine Vergiat
PPE	Heinz K. Becker, Michał Boni, Carlos Coelho, Monika Hohlmeier, Barbara Kudrycka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola
S&D	Monika Beňová, Caterina Chinnici, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Ivairi Padar, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Max Andersson, Romeo Franz, Judith Sargentini, Josep-Maria Terricabras

10	-
ECR	Branislav Škripek, Kristina Winberg
EFDD	Raymond Finch
ENF	France Jamet, Auke Zijlstra
NI	Udo Voigt
PPE	Pál Csáky, Kinga Gál, Lívia Járóka, Traian Ungureanu

3	0
PPE	József Nagy
S&D	Emilian Pavel, Sergei Stanishev

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu